

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Elektrische Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen, de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten, en de Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam C. Telefoon Directie en Adm. K 2900-35253; Redactie K 2900-40453. Voor verdere uitgeversmededelingen zie voorlaatste pagina.

4e JAARGANG Nr. 96
2 JULI 1949

Ongevallen

in de **HUISHOUDING**

In Amsterdam is het nog pas kort geleden voorgevallen, dat door een ongeluk met electriciteit in de huishouding, een dode te betreuren viel.

Deze foto, behorend bij het artikel van onze medewerker L. van der Post (zie blz. 216) toont, hoe zulk een ongeval kan ontstaan.

Door contact van het snoer met het chassis van de stofzuiger en de verstevigingsdraad van de slang, komt de dame onder spanning te staan.

De aanraking met de kraan wordt daardoor noodlottig.

BT

Zo glad als een spiegel

en zo helder als kristal is de zool van het hoogglans verchromde

RUTON strijkijzer

Ook alle overige delen zijn spiegelen en glanzend. Dit is nu een Nederlands product, dat ver uitsteekt in uitvoering en kwaliteit boven vele andere.

Verkoopprijs voor het publiek slechts f. 12.-

Rudolf Blik

ELECTRISCHE APPARATEN- EN
METAALWARENFABRIEK N.V. DEN HAAG

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

HET BESTUUR VAN DE VAKGROEP ELECTRO- TECHNISCH AMBACHT OP BREDERE BASIS

door Mr. J. H. VAN GELDEREN

De 20ste Juni 1949 kàn in de ontwikkeling van de organisatie van het Electrotechnisch Ambacht een historische dag zijn. Op deze datum werd nl. te Amsterdam een vergadering belegd op uitnodiging van het Vakgroepbestuur, waaraan werd deelgenomen door de besturen van de vrijwillige organisaties en het bestuur van de Vakgroep.

Deze vergadering was het uiteindelijke resultaat van een groot aantal besprekingen, welke de laatste tijd zijn gehouden inzake de verhouding tussen Vakgroep en vrijwillige organisaties, zulks mede in verband met het wetsontwerp op de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

De voorzitter van deze vergadering, de heer J. W. Willemsen, tevens voorzitter van de Vakgroep, wees er in zijn openingswoord op, dat het Vakgroepsbestuur reeds enige jaren geleden de vraag aan de orde heeft gesteld, op welke wijze de Vakgroep zou kunnen worden vervangen door een organisatie op vrijwillige basis. Dat dit nog niet is geschied weet spr. enerzijds aan de vrijwillige organisaties zelve, die zich aanvankelijk slechts moeizaam ontwikkelden, anderzijds aan de Overheid, die in gebreke was gebleven op dit terrein tijdig de nodige directieven te geven.

Intussen vraagt het probleem van de verhouding tussen Vakgroep en vrijwillige organisaties nog steeds om een oplossing. Het Vakgroepbestuur stelt daarom voor te komen tot een zeker federatief verband tussen de Vakgroep en de vrijwillige organisaties.

Na een uitvoerig debat over de vraag op welke wijze deze organisatie diende te geschieden, waarbij vooral een door de bond St. Antonius voorgesteld amendement, uitvoerig toegelicht door de voorzitter van deze Bond, de heer P. J. A. Zeestraten, een onderwerp van bespreking uitmaakte, kwam de vergadering tenslotte tot de conclusie, dat, in afwachting van de maatregelen, welke van overheidswege op het punt van de bedrijfsorganisatie zouden worden genomen, het Vakgroepsbestuur zou worden uitgebreid met vertegenwoordigers van de vrijwillige organisaties in het Electrotechnisch Ambacht. De laatsten zouden daarom, in het kader van het nieuwe bestuursorgaan, de opbouw van een federatie van werkgevers ter hand nemen.

Wanneer en zodra de Vakgroep zou verdwijnen, zal deze

Federatie de taak van de Vakgroep kunnen overnemen. Besloten werd, dat iedere organisatie een 3-tal vertegenwoordigers zou aanwijzen, waarbij zoveel mogelijk rekening zou worden gehouden met eventueel vertegenwoordigers, die reeds eerder zitting in dit bestuur hadden. De aanwezige besturen benoemen in afzonderlijke vergaderingen hunne vertegenwoordigers. Het resultaat is geweest, dat het bestuur van de Vakgroep thans is samengesteld als volgt:

J. W. Willemsen	(Vakgroep E.A.)	Voorzitter
W. H. Hirdes	" "	" "
J. Spaan	" "	" "
A. Stikma	" "	" "
P. J. Buis	(Gedelegeerd Bestuurslid Vakgroep E.A.)	" "
A. J. Apol	(N.V.E.W.), tevens Bestuurslid Vakgroep E.A.	" "
B. H. Kok	(N.V.E.W.)	" "
F. Welling	"	" "
P. J. A. Zeestraten	(St. Antonius)	" "
J. L. Moret	"	" "
H. Th. Ruts	"	" "
J. F. Parie	(Chr. Bond)	" "
J. G. Bushoff	"	" "
W. Rienke	"	" "
E. Lückcrath	(Ned. v. Electrotechn. Ambachtsnijv.)	tevens Bestuurslid Vakgroep E.A.
P. P. Baars	" "	" "
C. P. Mars	" "	" "
Ing. H. J. J. Bouman	(Radio-reparatiebedrijf), tevens Bestuurslid Vakgroep E.A.	" "
J. Span	" "	" "
J. Weenenk	" "	" "
Mr. J. H. van Gelderen	(Secretaris)	" "

Het ligt in de bedoeling zo spoedig mogelijk een vergadering van dit bestuur te beleggen, teneinde o.m. een dagelijks bestuur te kiezen.

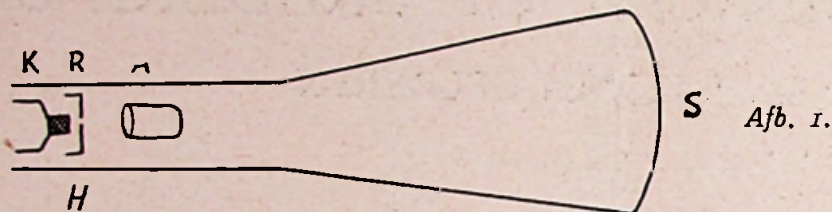
Hiermede is, althans voorlopig, deze belangrijke kwestie opgelost. Wij zullen thans moeten afwachten wat de wet op de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie ons zal brengen.

De kathodestraal-oscillograaf is een instrument, dat langzamerhand in bijna alle takken van de electrotechniek toepassing heeft gevonden. En nog worden er iedere maand nieuwe toepassingen gevonden. Het lijkt ons daarom nuttig aan dit instrument de nodige aandacht te besteden. In dit artikel wordt de werkwijze van de buis behandeld, in volgende artikelen hopen wij een aantal toepassingen te kunnen bespreken, die voor onze lezers van belang kunnen zijn.

Verreweg het belangrijkste onderdeel van een kathodestraal oscillograaf is de kathodestraalbuis. Dit is een glazen buis in de vorm van een langgerekte trechter.

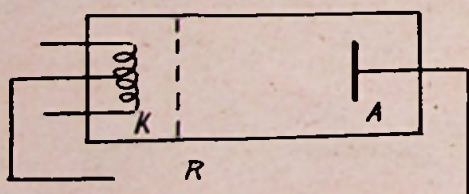
Aan de hals H van de trechter zitten de elektrische aansluitingen, tegenover de

hals bevindt zich het scherm S (zie afb. 1). De buis is luchtledig gepompt. Zoals bekend verondersteld mag worden, kunnen electronen zich ongehinderd door het luchtledige bewegen. Op dit verschijnsel berust de werking van alle normale radio-buizen. Maar een stukje koude geleider, zendt onder normale omstandigheden uiterst weinig electronen uit. Een gloeiende geleider veel beter. Wij kunnen dus in een luchtledig gepompte ruimte electronen sproeien, door er een stukje geleider in aan het gloeien te brengen. De hoeveelheid uitgesproeide electronen kan men nog groter maken, door het gloeiende metaal met een dun laagje van speciale stoffen, zoals bariumoxyde, te bedekken.

Kathode, anode en rooster

We hebben dus op het ogenblik een luchtledige ruimte en daarin ergens een electronen-sproeier. (In de praktijk kathode geheten.) Daar is nog niet veel mee te beginnen.) Nu is het een welbekend feit, dat electronen een negatieve lading hebben. Zij worden dus aangetrokken door electroden, die een positieve spanning hebben. Wanneer wij dus op enige afstand van de kathode een electrode aanbrengen, die een hogere spanning heeft dan de kathode, zullen de electronen door die positieve electrode (die in de praktijk anode genoemd wordt, worden aangetrokken). Er is geen enkele kracht

Afb. 2.

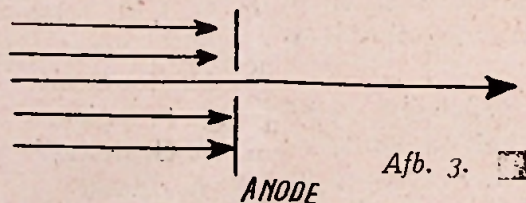
aanwezig om de electronen tegen te houden en het resultaat is dus, dat practisch alle electronen, die door de kathode worden uitgezonden, naar de anode gaan. Dit is niet altijd de bedoeling; vaak wil men

de hoeveelheid electronen, die vanuit de kathode de anode bereiken, kunnen regelen. Daartoe brengt men het rooster R aan. Dit kan men zich het beste voorstellen als een heel dun, fijn verdeeld metaal-gaas. Wanneer dit gaas op een negatieve spanning gebracht wordt, zal het de electronen afstoten. Deze kunnen dan niet voorbij

het gaas komen en vallen weer terug op de kathode. In dat geval bereiken dus uiterst weinig electronen uit de kathode de anode. Wanneer men nu de spanning op het rooster minder negatief of zelfs positief maakt, zal de remmende werking van het rooster minder worden en tenslotte geheel verdwijnen. Hieruit zien we, dat ook al blijven kathode en anode op dezelfde spanning, het door middel van het rooster R mogelijk is, toch de hoeveelheid electronen, die vanuit K naar A gaan, te regelen. Deze regeling kan zeer snel geschieden, omdat er nergens mechanische contacten gesloten behoeven te worden. Op dit principe berust de werking van een gewone triode.

De electronen-straal

Laten we ons nu eens afvragen, wat er gebeurt, wanneer wij in de anode een

Afb. 3.

gat boren. De electronen naderen de anode met zeer grote snelheid. Nu weet iedereen, die wel eens in een auto met grote snelheid een bocht doorgaan is, dat een voorwerp bij grote snelheid niet makkelijk van richting verandert. Daardoor zullen de electronen (men moet daarbij bedenken dat hun snelheden duizenden km per seconde bedragen), die op het gat in de anode afvliegen, recht door gaan. Deze vormen dus achter de anode een dunne straal. Nu werkt een oscillograaf met een dergelijke electronen-straal. Deze electronen komen dus eerst uit de kathode, doordat deze verhit is en met speciale stoffen bedekt is, dan kunnen zij het rooster passeren, omdat dit geen grote negatieve spanning heeft. Daarna worden

ze door de anode aangetrokken en krijgen daarbij zeer hoge snelheden. Tenslotte vliegt een deel van deze electronen door een gat in de anode en vormt zo de electronen-straal. Daarom spreekt men tegenwoordig vaak van een electronenstraal-oscillograaf.

In de practijk is de anode meestal niet als een plat doorboord plaatje uitgevoerd, maar als een cylinder, en wordt daarom naar zijn uitvinder de Wehnelt-cylinder genoemd. De vorm van de anode is voor ons echter van weinig belang.

De lezer zal al begrepen hebben, dat het de bedoeling is, de electronen-straal op het scherm te richten. Daartoe worden kathode, rooster en doorboorde anode van links naar rechts in de hals van de kathodestraal-buis aangebracht.

[De afbuiging

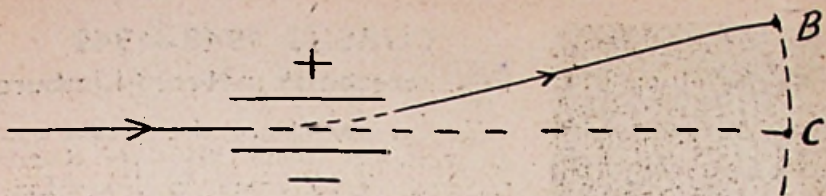
Wanneer wij de constructie laten, zoals hij hier is beschreven, krijgen wij, dat de electronenstraal altijd op hetzelfde punt van het scherm komt. Wel kunnen we de straal onderdrukken, door het rooster negatief te maken. Dan komen er dus geen electronen op het scherm. Het is echter niet mogelijk, de electronenstraal op een ander punt van het scherm te laten komen. Om dit toch mogelijk te maken, moet een afbuigmechanisme aangebracht worden.

Willen we de afbuiging goed begrijpen, dan houden we ons eerst alleen bezig met afbuiging in een richting, bijv. de verticale. Dat betekent, dat we de straal alleen naar boven of naar beneden kunnen afbuigen, niet naar links of rechts. En dit is helemaal niet moeilijk: Wij weten toch, dat een positieve plaat de electronen aantrekt en een negatieve hen afstoot. Brengen wij dus onder de straal een vlak plaatje aan, dat wij op een negatieve spanning brengen en er boven een plaat, die wij op positieve spanning brengen, dan worden de electronen uit de straal door de onderste plaat afgestoten en door de bovenste plaat aangetrokken. Dit betekent, dat de electronen een snelheid naar boven krijgen. Maar omdat zij al een hele grote snelheid in de richting van de straal hadden, zijn zij de afbuigingsplaten al gepasseerd voor zij de bovenste plaat bereiken. Dit betekent, dat de richting van de beweging van de electronen nu een beetje schuin naar boven staat.

Daardoor treft de electronenstraal het scherm in een punt B, dat hoger ligt dan C (zie afbeelding 4). Op dezelfde manier kan men ook de straal naar beneden afbuigen. Dan moet men de bovenste plaat negatief en de onderste positief maken.

Het zal duidelijk zijn, dat de straal meer wordt afgebogen, naarmate het span-

Afb. 4.

ningsverschil op de afbuigplaten groter is. Dit betekent, dat men de spanning, die op deze platen staat, direct af kan lezen op het scherm, door na te gaan, waar de straal op het scherm valt. Van voren, op het scherm, ziet men dus de punten B en C boven elkaar liggen.

Af buiging in twee richtingen

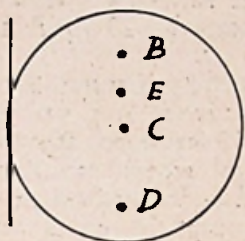
Met de buis, die we tot hier toe beschreven hebben kunnen we het volgende doen:

1e. Een electronenstraal van regelbare intensiteit (sterkte) op een scherm laten vallen.

2e. Deze straal in verticale richting een afbuiging geven.

Wanneer we de straal nu ook nog een horizontale afbuiging geven, krijgen we het volgende (afb. 6).

Eerst wordt de straal zo afgebogen, dat hij naar punt D zou gaan, indien er geen horizontale afbuiging was. Maar nu krijgt deze straal, die dus al een verticale afbuiging heeft er ook nog een in horizontale richting. Hij komt dan in punt Q. Wanneer wij hem alleen een horizontale afbuiging geven komt hij in P. Hieruit zien wij, dat het mogelijk is de straal op ieder punt van het vierkant DQPC te richten, door de verticale en horizontale afbuigspanningen kleiner te maken. Wij kunnen dus twee spanningen tegelijk aflezen.

Afb. 5.

Het punt D zou zichtbaar worden, indien men de bovenste afbuigplaat negatief en de onderste positief maakte. Het punt C, wanneer beide afbuigplaten dezelfde spanning hebben. De straal treft het scherm in punt E, als de bovenste plaat positief en de onderste negatief is, maar hun spanningsverschil de helft is van dat in het geval B.

Het spreekt haast vanzelf, dat het mogelijk is, de afbuiging precies te berekenen als de spanningen van de afbuigplaten en de afstand tot het scherm en de snelheid van de electronen zijn gegeven. Wij willen hier deze berekeningen niet laten volgen, maar geven direct de resultaten:

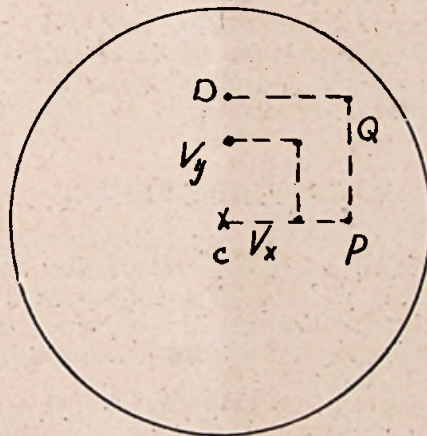
a. De afbuiging is nagenoeg evenredig met het spanningsverschil op de afbuigplaten. Dit betekent, dat de uitwijking van de straal praktisch twee maal zo groot is, wanneer ook het spanningsverschil op de afbuigplaten twee maal zo groot is;

b. Wanneer de electronen een grotere snelheid hebben, d.w.z. dat het spanningsverschil tussen kathode en doorboorde anode groter is, is de afbuiging bij hetzelfde spanningsverschil op de afbuigplaten kleiner. Dit kan men makkelijk inzien als men bedenkt, dat snellere electronen korter tussen de afbuigplaten zijn en daardoor dus ook minder afgebogen worden.

c. Wanneer zich niet alleen electronen, maar ook andere elektrisch geladen deeltjes in de straal bevinden, worden die net zo afgebogen als de electronen.

d. De afbuiging is niet alleen afhankelijk van het spanningsverschil tussen de afbuigplaten, maar ook van hun gemiddelde spanning. Dit komt, omdat een gemiddelde positieve spanning t.o.v. de anode de electronen nog eens versnelt en snellere electronen worden minder afgebogen. Dit effect is meestal niet groot en bij het gebruik van oscillografen speelt het slechts zelden een rol. Wij hopen er nog op terug te komen in een van de volgende artikelen over dit onderwerp.

e. Voor de afbuiging zijn vrij hoge spanningen nodig.

Afb. 6.

Treft de straal nl. het scherm in punt R, dan trekken we door R een verticale en een horizontale lijn. De afstand R_vC is dan maatgevend voor de verticale afbuigspanning en de afstand CR_h voor de horizontale.

Nu blijft nog de vraag te beantwoorden, hoe zij die horizontale afbuiging bewerkstelligen. Wij spraken hierboven reeds van een horizontale afbuigspanning. De schrandere lezer zal daaruit direct hebben opgemaakt, dat de horizontale afbuiging op precies dezelfde wijze plaats heeft als de verticale, nl. met twee afbuigplaten ter weerszijde van de electronenstraal. Door de ene plaat positief en de

andere negatief te maken bereikt men dat de straal wordt afgebogen in de richting van de eerste plaat. Het gehele afbuigings-systeem is in afbeelding 7 weergegeven.

Hier is weer C het midden van het scherm en Q hetzelfde punt als in afbeelding 6.

Scherms

Tenslotte moeten wij nog iets over het scherm vertellen. Aan de binnenkant van de buis brengt men stoffen aan (cadmium sulfide en zinksulfide), die de merkwaardige eigenschap hebben, dat zij licht uitzenden als er een electronenstraal op valt. Hiervan wordt bij de oscillograaf gebruik gemaakt. Op de plaats, waar het scherm door de electronenbundel wordt getroffen, gaat dit licht uitzenden. Dit licht kan makkelijk door het glas van de buis heendringen en wij zien aan de buitenkant van de buis een duidelijke groene lichtende plek, die de plaats aangeeft waar de electronenstraal het scherm treft. De helderheid van de lichtvlek op het scherm is van groot belang als we snel veranderende spanningen willen waarnemen. Deze helderheid neemt toe, als de snelheid van de electronen groter is. Uit de eigenschappen van de gebruikelijke schermen is gebleken, dat in het algemeen met een anodespanning gewerkt moet worden van de grootte-orde van 500 Volt. Dit is ook de reden, waarom de afbuigspanning groot moet zijn. Men zal dus vaak zijn meetspanningen moeten versterken, voor zij op een oscillograaf zichtbaar gemaakt kunnen worden. Hier komen wij uitvoerig op terug in 't volgende artikel.

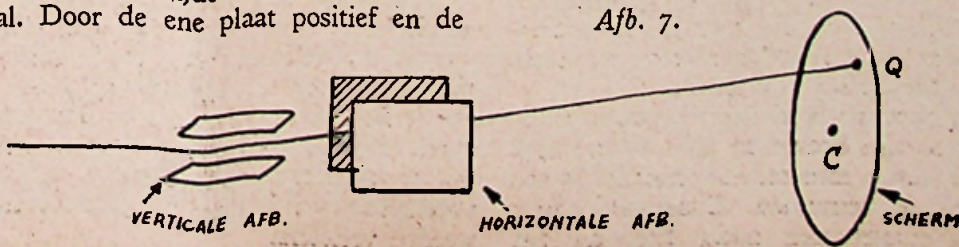
Focus of scherpte

Er is al veel over de electronenstraal gesproken, die op een bepaald punt op het scherm zou komen. Dit is natuurlijk niet helemaal waar. De straal is nooit oneindig dun en daarom treffen niet alle electronen het scherm in hetzelfde punt. Om het oppervlakje, waar de electronen op vallen zo klein mogelijk te maken, wordt de electronenstraal met een speciale electrode (een zgn. electro-statische electronenlens) gebundeld en op het scherm geconcentreerd. De werking van deze lens is regelbaar door spanningsvariatie.

Jaarverslag Philips

Juist bij het ter perse gaan van dit nummerverscheen het Jaarverslag der N.V. Philips Gloeilampenfabrieken te Eindhoven. Het boekjaar sluit met een winst van 23 miljoen gulden. Het jaarverslag wijdt uitvoerige beschouwingen aan de activiteit in de gehele wereld alsmede aan de Nederlandse belasting- en financiële politiek.

Wij zullen in het volgend nummer aan dit jaarverslag uitvoeriger aandacht wijden.

Afb. 7.

Mededelingen VAN DE

VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

ORGANISATIE EN CONJUNCTUUR

Niemand zal willen ontkennen, dat de conjunctuur zich in dalende lijn beweegt. „De toestanden worden met de dag slechter” hoort men van alle kanten beweren. Of dit juist is menen wij te moeten betwijfelen: de toestand wordt o.i. niet slechter maar „normaler”. Want het staat toch wel vast, dat de na-oorlogse jaren, die nu achter ons liggen een abnormale toestand deden zien. De grote schaarste aan alle artikelen, de enorme achterstand en vele werkzaamheden, deden een ongekende hausse ontstaan, óók in Ambacht en Detailhandel. Gelukkig werd deze wat afgeremd enerzijds door het gebrek aan materiaal en grondstoffen, anderzijds door het tekort aan vakbekwaam personeel. Waren deze remmen niet aanwezig geweest, dan zouden de gevolgen van een terugslag voor de ambachtsbedrijven nog groter geweest zijn dan zij nu al zullen zijn. Wij kennen vele ambachtsbedrijven die zich tengevolge van de „hoog-conjunctuur”, enorm hebben ontwikkeld en uitgebreid. Wij kennen installateurs die vóór de oorlog met 2 of 3 monteurs werkten, maar die er nu 20 of 30 in dienst hebben! Wij weten zeker, dat deze zaken zich nog verder uitgebreid zouden hebben, indien zij volop over materiaal en personeel hadden kunnen beschikken.

Deze installateurs hebben wij steeds, waar de gelegenheid zich voordeed, tot voorzichtigheid gemaand. Men kan geen zaak funderen op een tijdelijke hoog-conjunctuur. Dit moet zich te eniger tijd wreken. De fout, die vele mensen maken (en hieraan maakt de Middenstand zich heel veel schuldig) is deze, dat men niet verder pleegt te kijken dan de dag van vandaag. Zij, die zich hieraan schuldig maken lopen het gevaar dat, zodra de toestand minder rooskleurig wordt, hun zaak topzwaar wordt, waardoor de eventueel in goede tijden gemaakte winsten, wegvloeien oor de te hoge lasten. Hierbij komt dan nog dat vele van de hierbedoelde ondernemers niet voldoende rekening hebben gehouden met de fiscale lasten, waardoor de gemaakte winst schijnbaar groter was, dan deze in werkelijkheid kon zijn.

Door deze (en nog vele andere) oorzaken zien wij de toekomst voor het ambachtsbedrijf niet zo heel erg rooskleurig. Men zal goed doen de neergaande lijn duidelijk te zien. En men zal zich daar tegen zo goed mogelijk moeten wapenen. Maar hoe, zullen vele vragen.

Hiervoor is in de eerste plaats nodig dat men zijn bedrijf zo efficiënt mogelijk maakt, d.w.z. men zal alle onnodige kosten dienen te vermijden. Daarnaast echter zullen maatregelen nodig zijn, die het

steeds verder teruglopen van de winst kunnen tegengaan. Voor de installateurs betekent dit dat men bij aanneming van werk zal moeten inschrijven voor een prijs die verantwoord is. Het systeem van „het elkaar niet gunnen van het verlies” werkt funest. Overleg tussen inschrijvers is nodig en nuttig zonder dat dit overleg tot onredelijke prijsverhogingen behoeft te leiden. Samenwerking kan in deze vele mogelijkheden voorkomen. Om daartoe te geraken is echter organisatie in enigerlei vorm nodig.

Helaas is de wil tot samenwerking niet altijd aanwezig. Waar deze ontbreekt zal men met recht door schade en schande moeten leren. Het is echter te hopen, dat men deze schade en dus ook de schande zal weten te voorkomen door *tijdig* de handen ineen te slaan. De maatregelen, welke door de organisaties in deze zijn voorbereid geven daartoe voldoende gelegenheid. Steunt daarom die organisaties. Daarmede kan in de naaste toekomst groot onheil worden vermeden. v. G.

VACANTIETOESLAG

Door het College van Rijksbemiddelaars is bij beschikking van 16 Mei 1949 wederom de mogelijkheid geopend om over het jaar 1949 aan de werknemers een extra uitkering toe te kennen tot ten hoogste 2 % van het jaarloon.

De Vakraad voor de Kleine Metaalnijverheid heeft naar aanleiding van deze beschikking van het College van Rijksbemiddelaars als zijn mening uitgesproken, dat het sociaal wenselijk is, dat de ondernemingen op het gebied van de Kleine Metaalnijverheid dit jaar ter gelegenheid van de vacantiestoelagen uitkeren van 2 % van het jaarloon

Aanvraagformulier Lood enz.

*Mededeling van de Bedrijfsgroep
Metalenverwerkende Ambachten, Afd.
Distributie, Sectie Bouwlood, Bladzink
en Tinsoldeer.*

Pompstationsweg 5 te 's Gravenhage.

Langs deze weg wordt er nogmaals de aandacht op gevestigd, dat alle blanco aanvraagformulieren voor lood, zink en tinsoldeer vóór 1 Augustus 1949 bij de Sectie Bouwlood, Bladzink en Tinsoldeer ingeleverd moeten worden. Voor na 1 Augustus binnenkomende bonnen, alsmede voor beschreven bonnen zal geen restitutie worden verleend.

CURSUS 1948—1949 Electrotechniek in Noord-Limburg

Uit het ons toegezonden verslag over de afgesloten cursus 1948-1949 electrotechnisch Vakonderwijs in Noord-Limburg, menen wij de hoofdpunten te moeten weergeven.

Passend in het kader van het V.E.V. opleidingsschema werd begonnen met een opleiding van adspirant-V.E.V. cursist. Op 6 November 1948 werd deze cursus door de Voorzitter van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, afd. Noord-Limburg de heer Ph. C. V. Wolff geopend. Met het examen op 23 April jl. eindigde de cursus.

Bij de aanvang werden 32 leerlingen ingeschreven. In de loop van het cursusjaar werden 13 leerlingen afgevoerd, waarvan 9 wegens gebrek aan belangstelling en/of onvoldoende vorderingen 2 wegens militaire dienstplicht en 2 wegens het niet voldoen aan de gestelde exameneis t.a.v. de leeftijdsgrens.

De cursus werd beëindigd met 19 leerlingen. Aan 6 werd deelname aan het examen ontraden. Toch namen allen deel. 11 Candidaten slaagden en 7 werden afgewezen.

De toepassing van de wiskundige begrippen op de techniek baarde voor velen nog moeilijkheden. Een goed eindresultaat voor het vak Nederlandse taal wordt een verheugend verschijnsel genoemd.

In het besluit van het verslag lezen wij nog, dat de ter hand genomen opleiding een gunstig aspect biedt in sociaal opzicht. Hij die zich in Noord-Limburg wilde vestigen als vakman was aangewezen op zelfstudie of schriftelijk onderwijs.

De voor 1950 van kracht wordende verzwaarde exameneisen voor adspirant-V.E.V. cursist maken het noodzakelijk rekening te houden met een aanzienlijk langere cursusduur. Ook ligt het in het voornemen voor de cursus een officiële V.E.V.-erkenning aan te vragen.

Gewezen wordt vervolgens op de in ruime mate aanwezig zijnde samenwerking van het G.E.B., de groot-industrie en het kleinbedrijf, terwijl gehoopt wordt, dat de door het bestuur aangegeven koers zal leiden tot de ruimst mogelijke ontplooiing van de talenten van allen, die in de beoefening van het electrotechnisch ambacht een bron van arbeidsvreugde- en levensgeluk hebben ontdekt.

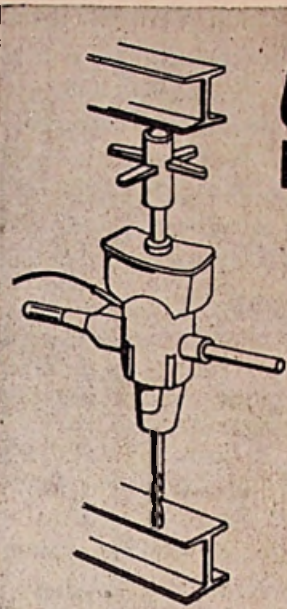
Wij menen de Afdeling Noord-Limburg van de Vakgroep, haar bestuur en de cursusleiding te moeten feliciteren met de behaalde resultaten en de voornemens t.a.v. de cursus 1949-1950.

V. E. V. Examens te Amsterdam en Rotterdam

Op 3 en 4 Juni jl. is het schriftelijk examen V.E.V. voor 1949 gehouden te Amsterdam en Rotterdam. In Amsterdam waren 54 kandidaten en in Rotterdam 68.

Gevraagd werden installatievoorschriften en toepassingen, lichtsterkte, benevens tekenen en begroten.

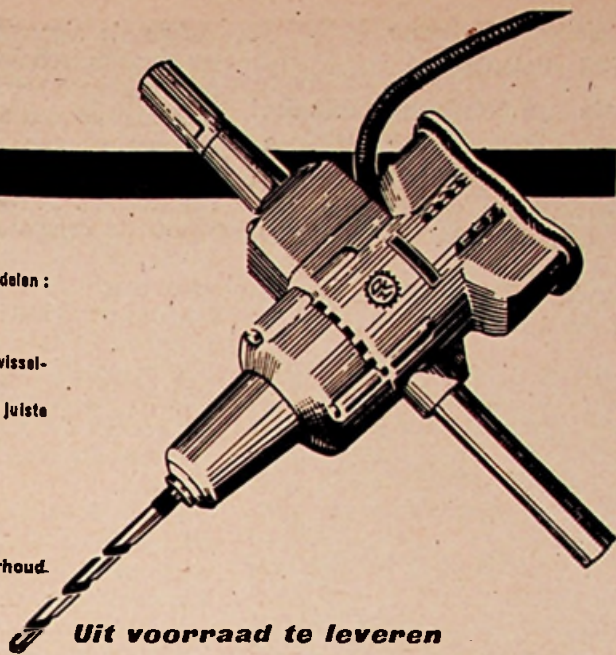
Waarom een Van Der Heem

BOORMACHINE?

Zij hebben de volgende voordelen:

gemakkelijk hanteerbaar
huis goed bestand tegen stoten
direct bruikbaar voor gelijk- en wissel-
stroom
seriemotor regelt automatisch het juiste
toerental
intensieve koeling
rustige transmissie
afdoende elektrische beveiliging
Nederlands fabriekaat

24 uur service voor onderhoud
en reparatie

Uit voorraad te leveren

Levering ook via de handel

VERKOOPORGANISATIE:

R. S. Stokvis & Zonen n.v.

JAVASTAAL - STOKVIS N.V. BATAVIA

Technische Afdeling
ROTTERDAM

Uit voorraad leverbaar

Meettransformatoren voor meters 1 m amp.
Bereiken 2-6-20-100 m amp. — 0.5-2-6 amp.

Bruto F. 12,40.

Trillertransformatoren.

Prim. 6 v. en 12 volt Sec. 2x260 v., 60 mamp.

Statischafgeschermd. Ruimgedimensioneerd.

Bruto F. 11,85.

Techn. Grooth. Fa. H. van Lochem
AMSTERDAMSEWEG 156 — ARNHEM

TRANSFORMATOREN

NEON-TRANSFORMATOREN
SPAARLEK-TRANSFORMATOREN
3-PH-TRANSFORMATOREN
RADIO-TRANSFORMATOREN
SMOORSPOELEN

TECHN. IND. **ROBOT** AMSTERDAM

GERRIT VAN DER VEENSTRAAT 130 - TELEFOON 25297
FABRIEK: 2e OOSTERPARKSTR. 25 - TELEFOON 56709

JUNI-AANBIEDING

Royale hangrokken, compleet gemonteerd
of staande rokken, terra, goud of beige
crêpe de chine f 32.— netto.

N.V. v.h.
G. J. BIESTA

Regentesselaan 234 — Den Haag

Beter zicht.
Industria licht!

Vele ongevallen en rampen kunnen worden voorkomen door een betere verlichting. **INDUSTRIA**-verlichting verhoogt de veiligheid op schepen, wegen en terreinen, in mijnen, tunnels, fabrieken en werkplaatsen, met voor ieder object de juiste lichtinstallatie.

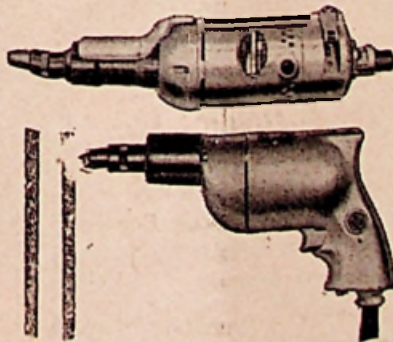
voor economische verlichting

INDUSTRIA

ROTTERDAM

Tel. 45960 - 44292 P. O. Box 569

Electrische Schroevendraaiers

Weer uit voorraad leverbaar.
Verschillende capaciteiten,
met en zonder instelbare koppeling.

Aanvragen richten tot:

ELECTROSTOOM
ROTTERDAM - Postbus 301 - Tel. 45680

N.K.F.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT

Vervolg mededelingen Vakgroep
Electrotechnisch Ambacht

Normalisatie van telefoongrondkabel

De Hoofdc commissie voor de Normalisatie in Nederland (H.C.N.N.) heeft als definitieve norm doen verschijnen:

N 939 Telefoongrondkabel. Sterkabel. Met lucht- en papierisolatie voor lokale telefonie. Geleiders 0,6 en 0,8 mm middellijn. (10 blz. formaat A4)

In 1942 zijn door Commissie S voor de Normalisatie van zwakstroommateriaal, voorschriften ontworpen voor gepantserde telefoongrondkabel. In 3 afzonderlijke normbladen (N 554, N 555 en N 556) waren de keuringsvoorschriften, de algemene voorschriften en de samenstelling vermeld. In de praktijk bleek het voorkeur te verdienen, wanneer deze in één voorschrift verkrijgbaar zijn, waartoe dan ook door de commissie werd besloten. Doordat hierbij over meer ruimte werd beschikt, kon de inhoud overzichtelijker worden ingedeeld.

Evenals bij de opstelling van de door deze uitgave vervallen normen N 554, N 556 heeft de commissie weer uitvoerig overleg gepleegd met de industrie en met de belangrijkste afnemers. Van de P.T.T. werd volledige medewerking ondervonden, hetgeen de algemene invoering van deze voorschriften zeker zal bevorderen.

Aan de algemene voorschriften en de keuringsvoorschriften gaan vooraf maatschetsen voor sterkabel met bandpantser, met pantser van trapeziumvormige draad en met pantser van ronddraad, evenals een maattabel voor kabels met 1 tot 224 stergroepen. In de algemene voorschriften wordt de constructie omschreven, aangegeven welke merktekens moeten worden aangebracht en vermeld hoe en met welke lengten per haspel de kabel moet worden geleverd. In de keuringsvoorschriften worden behandeld de weerstand van de geleiders, de isolatieweerstand, de capaciteit en het overspreken, terwijl wordt beschreven hoe de materialen moeten worden gekeurd.

N 939 is verkrijgbaar bij de boekhandel en bij de Uitgeverij Waltman te Delft tegen de prijs van fl. 1,30, met inbegrip van verzendkosten.

Aan abonné's op de groep van Nederlandse normen 621.3 Electrotechniek, wordt het normblad automatisch toegezonden.

Het installatiebedrijf voor gas, electriciteit, en verwarming en radiotechniek van de firma C. Smit jr. te Rotterdam is verplaatst van Westzeedijk 6 naar Schiedamsingel 217. De opening van de nieuwe zaak vond plaats op Dinsdag 21 Juni met een receptie van 3 - 6 uur.

Twentsch Centraal Station

Naar wij vernemen is door de Gedeputeerde Staten van Overijssel aan de Provinciale Staten voorgesteld het bedrijf van de N.V. Twentsch Centraal-Station voor Electricische Stroomlevering te Hengelo te doen overnemen door de N.V. Electriciteits-fabriek IJsselcentrale te Zwolle.

Volgens dit voorstel zouden voor aandeelhouders beschikbaar komen 3 % obligaties ten laste van de IJsselcentrale. Deze obligaties worden gegarandeerd door de Provincie Overijssel en hebben een looptijd van 20 jaar, in welke termijn de lening in gelijke termijnen zal worden afgelost.

Vrijlating prijzen van enige bouwwerkzaamheden

In de Staatscourant van 27 Mei 1949, is gepubliceerd de Beschikking tot Vrijlating van de prijzen voor enige bouwwerkzaamheden. In deze beschikking worden in de water-, spoor- en wegebouw alle aannemingsommen in de burgerlijke- en utiliteitsbouw de aannemingsommen boven fl. 10000 vrijgelaten. Tevens wordt ingetrokken de Prijzenbeschikking Berekening aannemingsom bouwwerken op het gebied van de burgerlijke- en utiliteitsbouw 1946. (Einde Vakgroepnieuws)

Kent U reeds de Diligentia Reeks?

Hierin verschenen ook voor U belangrijke boeken. Wij noemen slechts: **NATRIUM- EN KWIKLICHT**, door ir. C. Th. Haverkorn van Rijsewijk. De tweede druk, herzien door ir. H. G. van der Molen, verschijnt zeer binnenkort. (Prijs f 4,25). — **RADIOZENDERS EN -ONTVANGERS**, door J. Corver, werd door alle radio-liefhebbers enthousiast ontvangen; het behandelt de ontwikkeling van de radiotechniek van coherer tot ontvanger. (Prijs f 3,25). — **KUNSTSTOFFEN**, door dr. ir. R. Houwink, bespreekt deze stoffen waarmee de electro-techniek meer en meer te maken krijgt. (Prijs f 3,25).

Bestel deze werken nog heden bij Uw boekhandelaar of bij de N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C., girorekening nr. 136.400.

DRAAD!

Wij hebben draad voor elk doel - wikkeldraad, montage draad, rijwiel- en automobielkabel, telefoon- en microfoonkoord, litzedraad, podurdraad...

Kortom: wat voor draad U ook nodig mocht hebben -

Pope maakt het!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleensvertegenwoordigster voor Nederland. Zij zal U graag met raad en draad bijstaan.

TECHNISCHE HANDELONDERNEMING

„ROMAL“

Plompstorengracht 12 - Utrecht - Telefoon 14393

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

56064

Kroonsteentjes zijn niet te vervangen

TWEEPOLIG EN DRIEPOLIG

Pors. uitvoering

Thans weder uit voorraad leverbaar

Tevens kunnen wij U aanbieden:

GUMMIKABEL:

2 x 0,75 qmm. 2 x 1, — qmm. 3 x 1, — qmm.

N.V. HECO - FRANS HAMERS

Groothandel in Electrotechnische- en Verlichtingsartikelen:
16 Laurierdwarsstr. 25-27, AMSTERDAM C, Tel. 33196

HECO HEEFT ALLES VOOR UW MONTAGE!

Met **Triplett** meten is VEILIG meten!

Zojuist ontvingen wij uit Amerika een zending

Triplett-Meetinstrumenten.

Universeelmeters — Meetzenders

Vraagt U ons eens even de prijs, wij komen ook U gaarne met onze monster-collectie bezoeken.

N.V. Haraf Radio, 's-Gravenhage
Schenkweg 14
Telefoon 72134

Jaarverslag V. E. V.

Het verslag van het Dagelijks Bestuur der Vereniging tot bevordering van Electrotechnisch Vakonderwijs in Nederland over 1948 opent met een herinnering aan de hulde, gebracht aan de heer H. van de Koppel, secretaris van de Examencommissie en aan de heer J. Ph. Otte, zijn assistent. Beide heren hebben nl. 25 jaar lang hun beste krachten gegeven aan de organisatie en regeling der examens.

Herdacht wordt vervolgens het overleden hoofd bestuurslid de heer J. O. M. Lockhorn die zeer veel verdiensten voor de vereniging verworven heeft.

Als sluitsteen van heel het electrotechnisch onderwijs werden in 1948 de eerste V.E.V. examens voor radio-reparateur en voor radio-detailhandelaar afgenomen.

Een volgende belangrijke gebeurtenis was het besluit tot invoering van een nieuw opleidingsschema, waardoor de evolutie van de V.E.V. als voltrokken beschouwd kan worden.

Op Aruba werd een sterkstroommonteurs examen gehouden.

Het aantal leden bedroeg op 31 December 1948, 152. De pogingen tot invoering van het zgn. leerlingstelsel mochten uiterst succesvol genoemd worden. Het toezicht op de herscholing van gedemobiliseerden stemde tot tevredenheid, evenals de wijzigingen in de opleiding tengevolge

van het boven gememoreerde opleidings-schema. In 1948 werden in totaal 5495 handleidingen verkocht; verscheidene bedrijven stelden materiaal ten behoeve der cursussen beschikbaar. In de eerstkomende jaren mag zeker nog een flinke groei van de V.E.V. verwacht worden tot heil van een degelijk electrotechnische vakopleiding.

Consumentencrediet

Het is gebleken, dat verschillende detaillisten en enkele bankinstellingen door bijzondere omstandigheden verzuimd hebben tijdig -d.w.z. vóór 20 Maart 1949 resp. 3 April- 1949 de in hun bezit zijnde waardebonnen van het Consumentencrediet te verzilveren.

Het Centraal Bureau voor het Consumentencrediet maakt thans bekend, dat alsnog tot 1 Augustus 1949 de gelegenheid wordt geboden verzoeken tot verzilvering van deze waardebonnen in te dienen. De verzoeken zullen alleen worden ingewilligd, indien de belanghebbende kan aantonen, dat hij deze waardebonnen reeds in zijn bezit had, vóór de voor hem geldende uiterste inleveringsdatum was verstreken. Na deze datum ingenomen waardebonnen worden onder geen voorwaarde verzilverd.

Detaillisten dienen zich te wenden tot de plaatselijke districtsraad voor het Consumentencrediet. De bankinstellingen zullen van het Centraal Bureau nadere mededelingen ontvangen.

In 't kort verteld . . .

De lichtreclamefabriek Gebr. Ten Have te Groningen deelt mede dat zij kantoor en fabriek verhuisd heeft van Schuitendiep 55 naar Kleine Pepërstraat 15 aldaar. Deze verplaatsing gaar gepaard met een uitbreiding waardoor het bedrijf over grotere capaciteit de beschikking krijgt.

Op 7 Juli hoopt de heer Th. Mommaas zijn zilveren feest te vieren bij het Electro Technisch Bureau van Hackelenbergh te 's Hertogenbosch.

Gedurende de jaren dat hij daar werkzaam is, eerst als eerste monteur en later als chef-monteur, heeft hij zich vele vrienden gemaakt.

Die dag zal er gelegenheid zijn, tussen half twaalf en een uur, om de jubilaris de hand te drukken in de zaak, Nieuwstr. 28

Op 25 Juli zal het electrotechnisch bedrijf Victor Wolff, Lomstraat 3 te Venlo, haar 25-jarig bestaansfeest vieren. De bedrijfsleider, de heer Chr. Thijssen herdenkt tevens het feit dat hij 25 jaar aan de zaak verbonden is. Gewerkt wordt er die dag niet; van 2 tot 4 is er in De Gouden Tijger gelegenheid tot gelukwensen.

PHILIPS'

Producten, Gloeilampen, Philora, Scheerapparaten

NITEK-

Installatiemateriaal

N.V. v/h **NIERSTRASZ**

Plantage Middenlaan 62, Amsterdam (C.)

Transformatoren voor Televisie

ontvangers welke aan hoge elsen moeten voldoen, fabriceert de

Transformatoren- en Electriche Apparatenfabriek

Verder transformatoren op ieder gebied! Kaakstraat 4 - Eindhoven - Telefoon 5023

DOOR NIEUWE IMPORT

weer uit voorraad leverbaar:

Gummikabel: 2 x 0,75 qmm, 3 x 1,5 qmm, 4 x 6 qmm, 2 x 1 qmm, 4 x 10 qmm.
Installatiekastjes: 2-groeps met dubbelpolige schakelaars vlg. N-1010, zeer billijk in prijs.
N. B. E. U. kabel: (gepantserde loodmantelkabel) 4 x 4 + 1 x 1 qmm met aarddruk 4 qmm, (dus ook te gebruiken als 4 x 4 qmm).

Gaarne zenden wij U vrijblijvend prijs en monsters.

F^a Gebr. van der Veen

ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL, Leeuwarden, Grote Kerkstraat 71, Tel. 5689-K5100

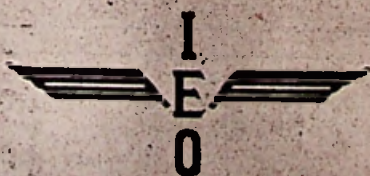
VRAAGT UW GROSSIER:

**CASTELLUM
WASMACHINES
CASTELLUM
WRINGERS**

WASMACHINEFABRIEK

Fa. Gebr. Timmermans

TELEFOON 19 KESSEL BIJ VENLO

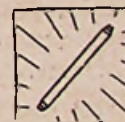

TRANSFORMATOREN

INTERNATIONALE ELECTRICITEITS ONDERNEMING
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK
ZANDBERG WEG 97 - TELEFOON 8018 - BREDA

Tril- en schokvaste lampen

Fluorescentielampen

Verlichtingslampen

Foto-opname-lampen

Droogstralers

Straatverlichtingslampen

Infraroodlampen

Armaturen

N.V. **SOL** GLOEILAMPENFABRIEKEN, NIJMEGEN

PLAFOND

RAAM-VENTILATOREN

Uit voorraad leverbaar

Voor prijzen en uitvoeringen zie blz. 34 en 35 en voor toepassingsmogelijkheden zie blad. 9 van de Jull. Electrocentrum-Bode.

N.V. HANDELMAATSCHAPPIJ

ELECTROCENTRUM

PRINSEGRACHT 357 - AMSTERDAM C

Fillialen: Arnhem-Eindhoven-Leeuwarden-Roosendaal-R'dam-Zwolle

„INVENTUM”

HUISHOUDOEVENS

Capaciteit: 1500 Watt.

Uit voorraad leverbaar!

„TECHNISCHE” N.V.

De Constant Rebecquestraat 96-102, 's-Gravenhage

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS

SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG

PRINSEGRACHT 184 — TELEF. 335280

Electrotechnische- en Radiogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers, microphoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

VOOR ELECTRISCH HUISHOUDELIJKE APPARATEN, FLUITKETELS, WATERKOKERS ENZ. UW KEUS

„BOBE”

HET IS EEN KWALITEITSPRODUCT UW GROSSIER HEFT ZE VOORRADIG

Isolatiematerialen

voor de Electrotechniek:

„Formapex” hardpapier en hardlinnenweefsel-platen; Leatheroid; Vulcanfiber enz. enz.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR.

B. E. M. Wientjes

Technische Agenturen en Groothandel

Joh. Verhulststraat 192, Amsterdam-Z., Tel. 94171

GISO-LAMPEN

Toonaangevend in:

COLLECTIE
PRIJZEN
COULANCE

Max Goudekot & Co.

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL
Weesperzijde 24, Amsterdam (O.), Telefoon 51163

NIEAF UTRECHT

DE NEDERLANDSE
FABRIEK VAN DE BESTE

ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

ZAKLANTAARNHULZEN:

Nieuwe productie 1949/1950 in nieuwe en verbeterde uitvoering. Kleine staaflulzen en plat model in twee uitvoeringen, met een onfeilbaar werkende schakelaar.

Zendt heden nog Uwe orders in.

NEMA HOOGKLEI 18

WINSCHOTEN — TELEFOON 255
(staaflulzen voor 2 en 3 monocellen in voorbereiding)

N.V. „CORODEX”, Zandvoort ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL

Lamphouders, Mignonlamphouders, Kroonlamphouders, Stallamphouders, Plafondlamphouders, Majolica's, Zolderrozetten, Snoerdoosjes, Armaturen 40 en 60 W., W.D. Armaturen, Schroefkoppelen K. II en K. III, Kabelaftakdozen, Wartels 16 en 21 mm. P. G., Plafondplaten, Kabelzadels, Contactstoppen 6 en 10 Ampères, Koppelcontactstoppen, Driewegstekkers etc.

De Nederlandse Fabriek van Kwaliteitsproducten

OOK PLASTIC BUIS,
PLASTIC BOCHTEN,
PLASTIC MOFFEN
en Apparaten voor het
buigen van Plastic buis.
Uit voorraad leverbaar.

ELECTROTECHNISCHE
GROOTHANDEL **P. HOLTRING**
KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM
Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

Installateurs!

Laat ons Uw neon-Installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken ontwerpen, begroten, verkopen en monteren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400—390418

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 Amp. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups, } div. types
- Railkasten en omkeerschakelaars }
- Kastenbatterijen

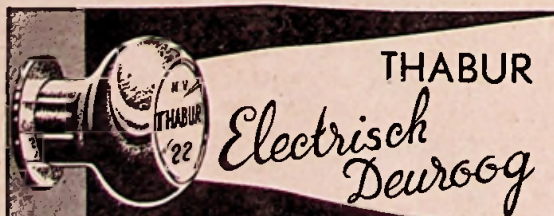
Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichtelementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen
Leverl alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie

THABUR

Electrisch
Deuroog

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA” AMSTERDAM-C.
Rapunburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELLEN**

Feiten om ons heen

„Om ons heen” zijn zulke simpele woorden, echter kunnen zij grote betekenis en vaak een zeer diepe achtergrond hebben. Een grondig onderzoek leert ons onomstotelijk deze laatste waarheid: doch wij lopen zo gemakkelijk over bepaalde dingen en moeilijkheden heen — en aan feiten die wij heden als iets groots, ja fantastisch, soms zien, schenken we na enkele dagen practisch geen aandacht meer.

Nederlanders hebben in het verleden uitstekende prestaties geleverd en zich in de gehele wereld een reputatie verworven, die er zijn mocht. Het is niet nodig hier tot in onderdelen af te dalen; dat is reeds eerder geschied.

We willen dit echter algemeen houden en constateren, dat we daardoor een zekere welvaart genoten. De laatste wereldoorlog is niet bij machte geweest deze reputatie te vernietigen, doch wel om onze welvaart een geweldige knauw te geven, om niet te zeggen finaal op te heffen. Berooid bleven we echter en er werd weer een beroep gedaan op de Nederlanders van het gehalte van vroeger, om door ontzettend hard werken en ploeteren de zaak weer in orde te brengen. Op velen is gelukkig niet vergeefs een beroep gedaan, waarbij nog een zeer gunstige factor kwam in de vorm van de Marshall hulp, die, zoals bekend, gedeeltelijk geleend, gedeeltelijk geschonken wordt. In feite worden we dus door zendingen in geld en goederen in staat gesteld het herstel zeer belangrijk te bespoedigen. Aan het feit, dat wij ons, stuk voor stuk, tot het uiterste moeten geven, doet dit niets af.

De industrialisatie moest in Nederland zover mogelijk worden doorgevoerd, wat echter ook weer op belangrijke bezwaren stuitte. Een ruime en behoorlijke kapitaalinvestering was hier een eerste vereiste, teneinde het productie-apparaat sterk uit te breiden en waar nodig, de bestaande machinerie te vervangen door de allernieuwste machines, willen wij straks in het buitenland mee kunnen komen. Dat de belasting voor deze grote investering een bezwaar is, mag bekend verondersteld worden en vergissen we ons niet al te zeer, dan zal nog dit jaar een wetsontwerp tot wijziging van de huidige bepalingen worden ingediend, waardoor de mogelijkheid tot investeren belangrijk ruimer

wordt. Tevens zullen enkele andere belastingen onder de loupe worden genomen. Zo zullen o.a. de loon- en de inkomstenbelasting omlaag gaan en zal het voor kleine ondernemers iets gunstiger worden met de ondernemingsbelasting. Dat er onder de huidige omstandigheden iets tegenover deze verlagingen moet staan, zal iedereen duidelijk zijn. Verhoogd zal worden de benzinebelasting en... de huur.

Al met al staan we nog voor een grote taak en 1952 nadert met rasse schreden. Grote verantwoordelijkheid rust op onze Regeerders om de juiste koers te gaan. Een van de punten van regeeringszorg is eveneens: te trachten zo snel mogelijk tot een sluitende betalingsbalans te komen. We dienen echter niet uit het oog te verliezen, dat wij in dit programma van „herstel” niet alleen staan, doch dat dit programma een Europees programma is. We zullen dan ook moeten geraken tot een hechte economische samenwerking, waartoe in Parijs een bureau gesticht is tot coöperatie van de Europese Economie. Thans is daar een plan van actie 1949/50 opgesteld, in het kort samengevat, bestaande uit 2 punten, teneinde het herstel, gezamenlijk, zoveel mogelijk te bespoedigen. Enkele der voornaamste punten zijn wel, dat voor de deelnemende landen 1949 een jaar moet zijn van financiële en monetair stabilisatie, dat de export snel moet toenemen en het ondervangen van het gevaar, dat een plotselinge stopzetting van de importen met zich zou brengen.

Wanneer we de allerbelangrijkste kwesties van de laatste tijd goed volgen, komen we vanzelf tot de conclusie, dat de Benelux geen op zich zelf staand feit is, doch slechts een schakel is van het geheel wat we in de toekomst vrijwillig of gedwongen krijgen. Oorspronkelijk, het was nog in de oorlogsjaren, was het de bedoeling slechts een douane-unie te sluiten, doch tal van overwegingen leidden ertoe, dat de samenwerking tot een economische unie uitgroeide. Indien men nu zou opwerpen, dat de moeilijkheden om tot een Europese Unie te geraken te groot zijn, mogen wij niet ontkennen, dat de bezwaren, die moesten en nog moeten worden overwonnen zeker niet gering zijn en dienen we wel te bedenken, dat moeilijkheden er slechts zijn om overwonnen te worden. Een ding staat als een paal boven water en dit zult U ongetwijfeld met ons eens zijn, dat wanneer het herstel individueel

moest komen door eigen middelen, niemand er meer geheel bovenop zou komen. De kleinen doen het hunne in het klein en de groten in het groot; maar allerwege zal hier ongetwijfeld wederom bevestigd worden, dat slechts ééndracht macht maakt. Alleen zou het jammer zijn, als dit weer pas dan geschiedt, wanneer gebrek aan samenwerking met bloed en ellende van miljoenen betaald zou moeten worden. Het is daarom vurig te hopen, dat deze economische unie voor de volle 100 % slaagt en als een lichtend voorbeeld gesteld kan worden. Alleen dan, wanneer de economische grenzen in Europa zijn opgeheven, kan Europa zich geheel herstellen.

Nu deze samenwerking voor de deur staat, is het ook zeer wenselijk zoveel mogelijk van elkaar te weten. Het is niet alleen zo, dat onbekend onbemind maakt, doch we dienen ook in het kader van de aanpassing, zoveel mogelijk rekening met elkaar te houden. België is wat men noemt een industriestaat. Landbouw daarentegen is slechts gering en bedraagt ongeveer 1/6 gedeelte van de industrie. Deze industrie is voornamelijk afgestemd op de export en bedraagt ca 60 % van de gehele productie. Gezien het feit, dat de Belgische bodem geen belangrijke bodemschatten heeft in een grote uitgebreidheid is het vanzelfsprekend, dat België voor een zeer groot deel aangewezen is op importen en dus een verwerkende industrie heeft. Zonder twijfel kent U de grootste fabrieken op ons terrein, verder wapenfabrieken, motoren en auto's en glas. Voorts zijn bekend de cement-industrie, textiel-, ijzer- en staal-industrie enz. Gezien deze punten en de artikelen die wij moeten exporteren kennende, zal men gemakkelijk concluderen, dat hier in zekere mate coördinerend opgetreden moet worden, willen we niet het tegengestelde krijgen van wat we van de Benelux verwachten.

Dit is slechts een summier opsomming van enkele dingen om ons heen. Zo zijn er vele, wanneer we maar onze ogen open houden. Voorlopig leren deze enkele feiten ons reeds voldoende, dat slechts een uiterste krachtsinspanning en de grootst mogelijke samenwerking uitkomst kunnen brengen. Doch ondanks het vele wat nog geschiedt moet is er toch ook reeds belangrijk werk en wel in die mate, dat het ons vertrouwen schenkt. De toekomst is waard ervoor te vechten, hoewel zij niet zonder meer rooskleurig te noemen is. Hoewel deze cijfers slechts af en toe voor onze ogen verschijnen, zitten we toch nog met een Staatsschuld van ca 22 milliard, geen sinecure doch een feit, dat uitermate bangstigend zou kunnen zijn, ware het niet dat wij nog steeds vertrouwen in de toekomst kunnen hebben. Nog steeds is er een behoorlijk aantal Nederlanders, uit het goede hout gesneden, met durf en ondernemingsgeest, gepaard aan zelfkennis en capaciteiten, die ons de weg zullen wijzen, welke wij hebben te bewandelen. Ons te scharen achter deze leiders en ons in te zetten naar vermogen, is ons aller plicht.

(Vervolg vakgroepnieuws zie blz. 217)

Uit het dagboek van een G.E.B.-Inspecteur

Het onderhoud

door L. van der Post
Technisch ambtenaar bij het
G.E.B. te Amsterdam

van huishoudelijke toestellen

Dat het onderhoud van huishoudelijke toestellen, zoals stofzuigers, strijkijzers, kachels etc., wel veel te wensen overlaat, kunnen we dagelijks ervaren.

De bijbehorende aansluitsnoeren met contactstoppen en toestelcontactstoppen worden in dit opzicht wel het meest stiefmoederlijk bedield. Bedoelde toestellen worden in de regel gebruikt tot ze niet meer functioneren, wat dan meestal

aangekondigd wordt door een kortsluiting en het doorsmelten van een veiligheid. In enkele gevallen echter treedt een defect op, dat men onder bepaalde omstandigheden niet direct zal opmerken en waarbij het toestel normaal blijft functioneren;

bedoeld wordt de zgn. gestelsluiting. Juist dit defect brengt het meeste gevaar voor de verbruiker met zich mede.

Dat dit dan ook tot ernstige ongevallen kan leiden zullen we in dit artikel zien.

Van een onderhoud van de aansluitsnoeren met toebehoren is ook nauwelijks sprake.

Veelal worden reparaties hieraan dan ook door de verbruiker zelf of door „een kennis welke er verstand van heeft” uitgevoerd.

Dat het resultaat er dan ook naar is, behoeft geen betoog. Bepalen wij ons thans tot een ongeval, dat ten nauwste verband houdt met het bovenstaande.

Kleine oorzaken, grote gevolgen

Bij het schoonmaken van haar woning maakte een huisvrouw gebruik van de stofzuiger van het slede model.

De zuigbuis met zuigtuit was hier op de gebruikelijke wijze, via een buigzame rubber slang, mede verbonden. Ter verstijving van deze slang was daarin een spiraal vormige staaldraad in verwerkt.

Bij het gebruik van deze stofzuiger in de kamer en hal wordt niets bijzonders opgemerkt.

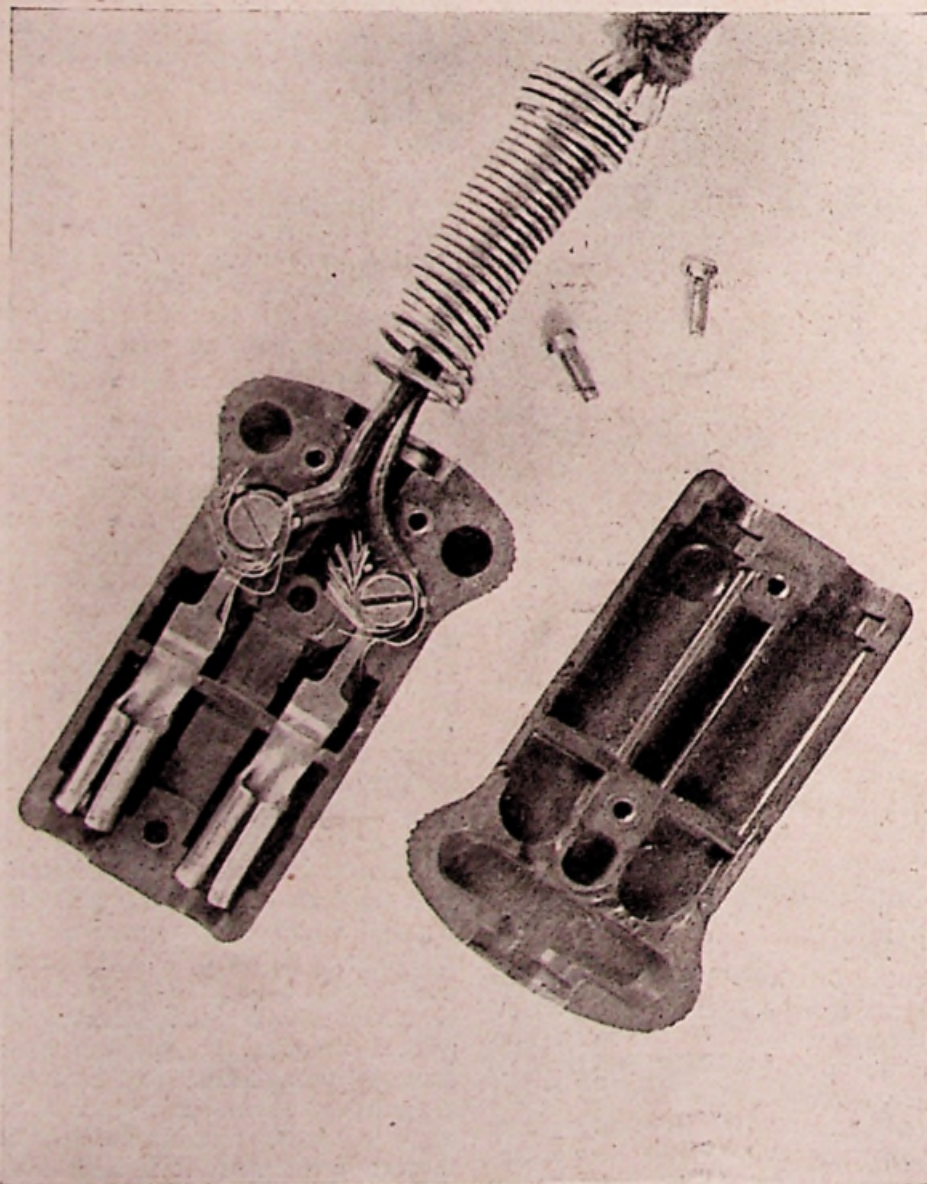
Bij het reinigen van de keuken echter wilde verbruikster de waterkraan, welke niet geheel gesloten was, beter dichtdraaien, zij omvatte daarbij met haar rechterhand de kraan, terwijl zij de zuigtuit van de stofzuiger met haar linkerhand vast hield.

Dit doende slaakte zij een gil en was niet meer in staat de stofzuiger en kraan los te laten.

De op haar hulpgeroep toegeschoten huisgenoten schakelden de electriciteit uit en bevrijdde haar uit de benarde positie.

De getroffene bleek echter reeds buiten bewustzijn te verkeren. Een ijlings ontboden dokter trachtte door middel van kunstmatige ademhaling en toedienen van zuurstof de levensgeesten weer op te wekken, maar moest helaas na enige uren de dood constateren.

Gelukkig behoren deze ernstige ongevallen tot de uitzonderingen, zij kunnen

Gevaarlijke montage van een toestelcontactstop.

echter geheel vermeden worden. Wat zijn nu wel de oorzaken van dergelijke ongevallen en hoe kunnen wij ze voorkomen.

De verschillende plaatsen waar bijv. bij een stofzuiger defecten op kunnen treden zijn o.a. de volgende.

I. Het aansluitsnoer.

Dit behoort een solide rubbermantelleiding te zijn van ca. 5 à 6 m. lengte en wel zonder beschadigingen en lassen.

Aan de opberging dient bijzondere aandacht te worden besteed, waarbij eventueel gebruik gemaakt kan worden van een opberg-rekje.

II. De toestel contactstop met de bevestiging van de rubbermantelleiding. Deze contactstop dient zodanig uitgevoerd te zijn, dat het o.a. mogelijk is om de kernen van de rubbermantelleiding behoorlijk aan te sluiten en de verbindingen van trek te ontlasten.

III. De verbindingen van de toestelcontactdoos met de schakelaar en motor. De uiteinden van de kernen van deze verbindingdraden te solderen en aan de bevestiging bijzondere zorg besteden.

IV. De wikkelingen van de motor.

Deze zijn geheel door de fabriek aangebracht en het onderhoud beperkt zich dan ook tot het stofvrij houden.

Aan te bevelen is om een stofzuiger jaarlijks, bijv. vóór de schoonmaak, door een vakman na te laten zien.

Op bijgaande foto nr. 1 zien we een „montage” van een toestelcontactstop zoals we die maar al te dikwijls aantreffen.

Het ligt voor de hand dat de mogelijkheid dat één van de draden van de kern met de metalen omhulling van het toestel in contact komt, zeer groot is. Het is dan ook dringend gewenst deze kernen door middel van solderen tot een geheel te verenigen. De foto op de voorpagina geeft aan op welke wijze de electriciteit via het lichaam van de getroffene naar de aarde is afgevoerd.

Met betrekking tot bovenstaande zou het een punt van overweging kunnen zijn om dergelijke toestellen van een aardgeleider te voorzien.

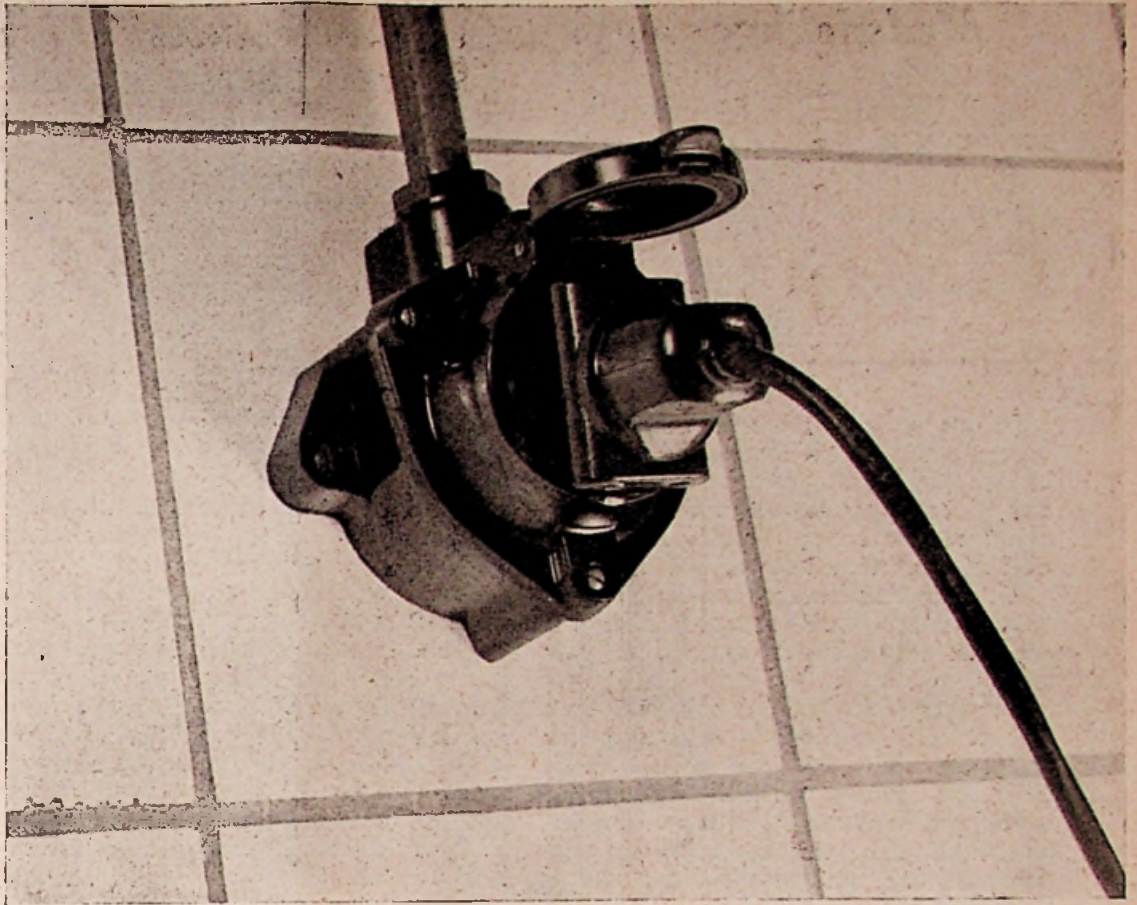
Hieraan zijn echter verschillende bezwaren verbonden o.a. de kosten voor de elektrische installatie zullen in dat geval aanmerkelijk hoger komen.

Waar men de verbruikers wel in de gelegenheid stelt zijn toestellen te aarden door een wandcontactdoos met randaarding aan te brengen, treft men niet zelden een situatie aan zoals foto nr. 3 aangeeft.

Wat is hier het geval?

Verschillende electriciteitsdistributiebedrijven verlangen voor een eventueel in de keuken aan te brengen wandcontactdoos een waterdichte uitvoering met randaarding.

Veelal blijkt echter, dat men er niet toe overgaat deze contactdozen op de juiste wijze te gebruiken en er dus de aansluitsnoeren met contactstoppen niet mede in overeenstemming brengt.

Onjuist gebruik van een wandcontactdoos met randaarding.

Daar de meeste contactstoppen niet in deze speciale wandcontactdoos passen neemt men een toestel zoals foto nr. 3 aangeeft, waarna een normale contactstop zonder randaarding gebruikt kan

worden. Van de aarding blijft zo natuurlijk niets over. Van veel belang is dan ook een goede voorlichting die de verbruikers er toe zal brengen meer aandacht aan hun toestellen te besteden.

(Vervolg nieuws vakgroep D. V. V.)

CISTOFA

Wat Cistofa betekent en wat Cistofa wil, leest U in de populaire brochure, welke dezer dagen aan alle handelaren wordt toegezonden die voor levering van stofzuigers in aanmerking komen. Verder leest U daarin iets over de vorm, de inschrijving van handelaren, de leiding en de marktregeling.

Door Cistofa wordt een hechte ketting gesmeed, met als schakels de bonafide en vakkundige fabrikanten, groot- en kleinhandelaren.

Naar een gezonde stofzuigerhandel, door... CISTOFA.

(Einde Vakgroepnieuws)

Pensioenzegels

Klein Metaalnijverheid

De zegels, waarmee de wekelijkse premies aan het Fonds tot Voorbereiding van Pensioenvoorzieningen in de Klein Metaalnijverheid worden voldaan, zijn thans ook verkrijgbaar te:

Woerden: Bankierskantoor T. Goede-
waagen en Zonen, Westdam 5;
Schoonhoven: Bankierskantoor T. Goede-
waagen en Zonen, Lopikerstraat 14;
Oss: Boerenleenbank.

Prijzen Non-Ferro Metalen

Met ingang van 21 Juni 1949 zijn de prijzen van non-ferro metalen, oude zowel als nieuwe, alsmede halffabrikaten daarvan, vrijgegeven.

Vraag en aanbod

Bemonsterde offerte gevraagd voor 50 of 100 stuks Scophony inductiemotoren type FM/5000 of iets dergelijks. Crown Vulpen Import, Sportstraat 17, Breda.

Levenspositie. Electrotechnisch bureau in N.Holl. vraagt energieke jongeman (alg. ontw.) om te worden opgeleid tot vertegenwoordiger. Br. nr. 1332.

fiberglas *

PRODUCTEN AFDELING

WETFO GEBOPPERD HANDELMEN

*Zuiver Glas in Moderne
zachte Flexibele vormen*

**PRIMA
ISOLATIE VOOR ALLE DOORLEIDEN**

- DUSTOP-FILTERS VOOR ANGBRUIK
- FILTER DOEKEN
- ELECTRO-THERMO-ACOUSTISCH
- BATTERIJ SEPARATOREN
- GARENS-BAND-DOEK-KOORD
- DECORATIEF TEXTIEL

ALSMEDE ALLE GECOMBINEERDE PRODUCTEN
ALLEEN VERKOOP:
„CULIMETA” WETERINGKADE 47 - DEN HAAG
TELEFOON 773009

Mededelingen VAN DE

**NEDERLANDSE
ELECTROTECHNISCHE
WINKELIERS
ORGANISATIE**

ADMINISTRATIE:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

VESTIGING

In ons vorig nummer hebben wij U reeds aangekondigd, regelmatig een serie kleine artikelen te geven over zaken, die ons winkeliers interesseren. Stelt U zich niet voor, dat hier een expert op ieder gebied aan het woord komt.

De bedoeling is alleen om heel simpel enkele opmerkingen te maken, die juist om haar eenvoud, vaak maar al te waar zijn.

Dit keer willen we dan ook aanvangen met de vestiging. Zoals overal is ook hier zelfkennis de bron van alle wijsheid. Allereerst dienen we met ons zelf te overleggen in welke klasse wij willen beginnen en dienovereenkomstig is de wijk van vestiging van groot belang. Het is volkomen logisch, dat men geen eerste klas zaak in een volkswijk gaat openen. Deze wijk, waarin men eventueel wil openen, dient men goed te onderzoeken op de koopkracht van het publiek. Op deze koopkracht en smaak van de a.s. cliënteel dient men zich in te stellen, niet alleen bij de aankleding van de zaak, doch ook bij de inkoop van de goederen.

Dat deze punten uitermate belangrijk zijn wordt bewezen door het feit, dat grote zaken, warenhuizen, enz. de wijken, waar zij zich eventueel willen vestigen of een filiaal stichten, vakkundig laten peilen en de winstmogelijkheden berekenen. In het buitenland zijn er zelfs specialisten, die er een zelfstandig beroep van gemaakt hebben. U dient er in ieder geval voor te zorgen, dat U later niet tot de ontdekking komt, dat het U voor de volle 100 % tegenvalt.

Vanzelfsprekend kan men niet volgens een schema werken met garantie voor een goed resultaat. Spelingen en kleine afwijkingen blijven natuurlijk altijd mogelijk. Factoren, die in aanmerking komen zijn niet alleen het aantal gezinnen dat in de wijk woonachtig is, doch vooral of deze wijk een afgesloten geheel vormt, ofwel dat het percentage passerend publiek voor andere stadsdelen van belang is. Hoewel deze slechts bepaalde goederen zullen kopen, dient men daar toch voldoende rekening mede te houden. Bovendien is deze verkoopmogelijkheid terdege op te voeren door een aantrekkelijke eta-

lage, met zorg gekozen artikelen enz. Kortom, aan ieder onderdeel dient de nodige aandacht geschonken te worden omdat deze verkoop een niet te versmaden deel van onze omzet kan worden. Eén punt van belang hierbij is, dat veel winkeliers zich blind staren op de binnenstad, in de veronderstelling dat dit de wijk is die het meeste publiek trekt, niet alleen van stadgenoten, doch ook de meeste bezoekers van buiten. Niets is minder verantwoord dan dat, want proefondervindelijk is vastgesteld, dat de verhoudingen praktisch gelijk liggen. Wanneer U even rustig nadenkt, zult U ook tot de conclusie komen, dat deze binnenstad in de meeste Nederlandse steden uit slechts enkele straten bestaat, zodat het aantal bezoekers in kleine ruimte samengebracht meestal groter lijkt, dan het in werkelijkheid is. De zaken nuchter bekijken zal ons ook hier vaak voor onberaden stappen behoeden.

Niet uit het oog dient te worden verloren, dat deze eerste feiten dermate belangrijk zijn, dat het wel en wee van de zaak ervan afhangt. Met lapmiddelen kan de zaak wel even kunstmatig gerekt worden, doch op de duur is de ondergang niet te voorkomen. Grote reclame-campagnes in dag- en buurtbladen zijn dikwijls in staat de kaarsvlam even te doen aanwakkeren, doch ook dit machtige middel kan uiteindelijk niet de redding brengen. Neen, de zaak zal gefundeerd moeten worden opgezet. „De cost gaet voor de baet uyt” gaat ook hier volkomen op. Een duurder pand, met dienovereenkomstige hogere lasten is dikwijls te verkiezen boven een „goedkoop winkeltje.”

Verder willen we even de keuze van de goederen bespreken. Wanneer we ons in een bepaald stadsdeel gaan vestigen, dienen we onze artikelen te gaan rubriceren. Op de eerste plaats krijgen we de zgn. verbruiksartikelen, de kleine artikelen, die dagelijks nodig zijn. Vervolgens zouden we, om de indeling niet té uitgebreid te maken, de semi luxe artikelen willen noemen, alsmede de uitgesproken luxe artikelen.

Het behoeft geen betoog, dat de kleine verbruiksartikelen, indien het prijsverschil geen grote rol speelt, veelal in de „buurt”

gekocht worden. Overgaande op de half luxe en luxe artikelen liggen de zaken wel even anders. Zeker, het is ook zo, dat eerst bepaald gedeelte in de wijk gekocht wordt, doch men zal ongetwijfeld een sterke concurrentie ondervinden van specialisten op dit gebied in de zgn. binnenstad. Uiterst waakzaamheid bij inkoop en omzetverloop is dan ook een eerste vereiste.

Over deze laatste twee punten willen wij het o.a. in het volgend nummer hebben

WIJ STARTEN!

In aansluiting aan de mededeling in het vorig nummer, delen wij u hierdoor mede, dat inmiddels verdere plannen zijn uitgewerkt en dezer dagen de administratie zullen verlaten. Op de eerste plaats betreft dit een grootscheepse ledenwervingsactie over het gehele land, waarbij alle Afdelingsbestuursleden zijn ingeschakeld. Verder zal aan alle leden per afzonderlijk schrijven nadere mededeling over de stand van zaken worden gedaan.

Twijfelaars wacht niet langer, doch schrijf nú.

Geeft U op als lid of vraagt inlichtingen aan de administrateur.

(Einde mededelingen N. E. W. O.)

The TRIPLETT Electrical Instruments Co.
U. S. A.

Gecombineerde meetinstrumenten,
H.F.-Signaalgeneratoren,
Wattmeters,
Micro-Amp. meters enz.
Beperkt uit voorraad leverbaar

„DAVIRO”

SCHENKWEG 18, DEN HAAG
TELEFOON: 771233

NAAR EEN WAARDEVOLLE ORDENING!

RADIOFABRIEK DEN HAAG • MOTORENFABRIEK UTRECHT

V.D. HEEM N.V.
FABRIEK VAN ERRES-PRODUCTEN

J. L. VAN HEDEL, belastingconsulent:

Belasting

VERMINDERING

door

PREMIEBETALING

In het Besluit op de Inkomstenbelasting is een regeling opgenomen, waardoor voor de inkomstenbelasting een aftrek mag plaats hebben voor de betaalde premies voor een lijfrente-verzekering.

Het gevolg daarvan is, dat in veel gevallen een niet onaanzienlijk gedeelte van deze premie, door de fiscus wordt betaald.

Mogelijkheden

De verhouding tussen premie en uitkering mag bekend verondersteld worden.

Bij de aangifte van het zuiver inkomen voor de inkomstenbelasting kan die premie op het inkomen in mindering worden gebracht. Voor die aftrek zijn echter wel maximum-bedragen vastgesteld. Door een belastingplichtige, behorende tot groep I (ongehuwden) mag per jaar niet meer worden afgetrokken dan f 600,—. Belastingplichtigen behorende tot groep II (in het algemeen gehuwden die geen recht op kinderaftrek hebben) mogen ten hoogste f 1 200,— per jaar in mindering brengen, belastingplichtigen die aftrek genieten voor niet meer dan 3 kinderen en behoren tot groep III (gehuwden die kinderaftrek genieten) kunnen ten hoogste f 1 500,— aftrekken terwijl tenslotte de belastingplichtigen die aftrek genieten voor meer dan 3 kinderen, een bedrag van ten hoogste f 1 800,— per jaar mogen aftrekken.

Het spreekt wel vanzelf dat niet méér mag worden afgetrokken dan het werkelijk betaalde bedrag aan premies. Een gehuwde belastingplichtige die aftrek geniet voor 4 kinderen, en een jaarlijkse premie betaalt van f 1 245,— mag die premie ten volle aftrekken. Zou hij per jaar f 2 000,— premie betalen, dan moet slechts een bedrag van f 1 800,— in mindering op het inkomen worden gebracht. Dat deze aftrek inderdaad van aanmerkelijke invloed kan zijn op het bedrag der inkomstenbelasting, moge blijken uit onderstaande voorbeelden:

a. Een belastingplichtige die aftrek geniet voor één kind, betaalt per jaar een bedrag van f 900,— voor premie van een lijfrente-verzekering. Het maximum-bedrag der aftrek bedraagt in dit geval f 1 200,— zodat de premie ten volle mag worden afgetrokken. Nemen we aan dat het inkomen f 9 200,— bedraagt, dan is de volgende berekening te maken:

Belasting		
verschuldigd over	f 9 200,—	f 1 961,—
Belasting		
verschuldigd over	„ 8 300,—	„ 1 668,—
	verschil	f 293,—

hetgeen 32½ % van de premie uitmaakt.

b. Een belastingplichtige die aftrek geniet voor vier kinderen, betaalt jaarlijks aan premie voor een lijfrente-verzekering f 1 800,—. Dit is juist het bedrag dat ten hoogste mag worden afgetrokken. Wanneer in een bepaald jaar het inkomen f 18 000,— bedraagt, kan het bedrag der belastingvermindering als volgt berekend worden:

*Niet meer in staat premie te betalen?
De fiscus brengt uitkomst!*

Belasting		
verschuldigd over	f 18 000,—	f 4 823,—
Belasting		
verschuldigd over	„ 16 200,—	„ 4 009,—
	verschil	f 814,—

of ruim 45 % van de betaalde premie.

Uit deze twee willekeurige voorbeelden blijkt wel dat op deze wijze een min of meer belangrijk deel der betaalde premie, aan inkomstenbelasting wordt bespaard. Bij het overwegen of men al dan niet tot het sluiten van een lijfrente-verzekering zal overgaan, kan dit voor doorslaggevende betekenis zijn.

Ook koopsommen kunnen worden afgetrokken

In sommige gevallen wordt bij het sluiten van een lijfrente-verzekering, inplaats van jaarlijkse premies, een koopsom gestort. Ook zo'n koopsom komt voor aftrek in aanmerking maar daarbij geldt dan vanzelfsprekend ook weer het hierboven vermelde maximumbedrag. Wanneer dus door een belastingplichtige die aftrek geniet voor meer dan drie kinderen, een koopsom van f 8 000,— wordt gestort voor een lijfrente-verzekering, dan mag in het jaar waarin die som wordt betaald, slechts f 1 800,— daarvan op het inkomen in mindering worden gebracht. Het spreekt vanzelf, dat daardoor de besparing op het bedrag der inkomstenbelasting slechts van geringe betekenis is omdat slechts in één jaar aftrek mogelijk is. Teneinde dit bezwaar te ondervangen, stellen sommige levensverzekeringsmaatschappijen de verzekerden in staat een zgn. premie-depôt te storten. Dit komt er op neer, dat men, bij het sluiten der verzekering een bepaald bedrag bij de maatschappij stort waaruit jaarlijks de verschuldigde premie wordt voldaan. Over het saldo van het depôt wordt een rente vergoed en het bedrag van het te storten depôt is tevoren zodanig vastgesteld dat dit, te zamen met de bij te schrijven rente, juist voldoende is om in de toekomst alle premies te voldoen. Wanneer een dergelijk depôt betrekking heeft op een lijfrente-verzekering, kan jaarlijks het van het depôt afgeschreven bedrag voor premie-betaling, op het inkomen in mindering worden gebracht, natuurlijk weer rekening houdende met het vastgestelde maximum. Het zal duidelijk zijn dat de door de levensverzekeringsmaatschappij bijgeschreven rente, voor de belastingplichtige inkomen vormt.

Levensverzekering met lijfrente-clausule

De premie voor een levensverzekering komt niet voor aftrek in aanmerking. Het is echter wel mogelijk om in de polis van een levensverzekering, waarop een kapitaal is verzekerd, te doen aantekenen, dat dit kapitaal wanneer het wordt uitgekeerd, uitsluitend gebruikt kan worden voor de aankoop van een lijfrente. Wanneer de verzekeringsmaatschappij in de polis dan nog bepaalt, dat deze niet beleenbaar is, dan wordt een dergelijke polis gelijkgesteld met een lijfrente-polis en kan de betaalde premie ook worden afgetrokken.

Hierbij dient men echter nog te bedenken, dat de uitkeringen van een lijfrente-verzekering aan de inkomstenbelasting zijn onderworpen. In de jaren waarin men de premie betaalt kunnen deze dus van het inkomen worden afgetrokken, maar in de jaren waarin men de lijfrente geniet moet men over die uitkeringen inkomstenbelasting betalen.

Bij een normale levensverzekering is geen aftrek van premie mogelijk maar behoeft men ook geen inkomstenbeslating te betalen over het uit te keren kapitaal (met uitzondering van een gering bedrag dat als rente in het uit te keren bedrag voorkomt).

Bij het sluiten van een verzekering dient men dus te voren goed te overwegen aan welk systeem men de voorkeur geeft: nu belasting betalen en in de toekomst de uitkeringen belastingvrij te doen zijn of nu belastingvermindering te genieten en in de toekomst belasting te betalen over de uitkeringen.

In het geval een lijfrente-verzekering wordt gesloten door middel van het storten van een koopsom, dient men goed te bedenken, dat hoewel zoals hierboven bleek, slechts in één jaar een aftrek mag plaats vinden, toch alle uitkeringen in de toekomst aan de inkomstenbelasting onderworpen zullen zijn, ook al is de betaalde koopsom slechts voor een gering deel in mindering van het inkomen gebracht. Soms is het mogelijk een splitsing van de premie te maken zodat deze voor een deel kan worden afgetrokken.

Bij het sluiten van een verzekering of bij het omzetten van een bestaande polis in een andere, zal men dus, zoals uit het bovenstaande wel is gebleken, er goed aan doen zich tevoren nauwkeurig omtrent de fiscale consequenties te doen inlichten...

... in plaats van blindelings in een tarievenboekje te prikken!

De moderne man
gebruikt
een Phili Shave
en

KRUMT

Scheerspiegel

Verkoopsprijs fl. 29,50 Normale handelskorting

APPARATENFABRIEK
Tel. 3141 **KRUMT** Tel. 3141
Kempensweg 36 HEERLEN

N.V. HANDEL-MIJ.

»ELECTRO-METAAL«

A. C. VAN RIJN - DEN HAAG

Piet Heinstraat 102 — Telefoon 336144 - 321011

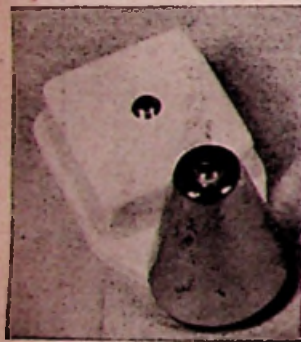
- Kastenbatterijen.
- Verdeelkasten, schakelkasten etc.
- Electro-Motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke Apparaten.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag
Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen
ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN

ELECTRISCHE SCHELLEN

J. DUIKER & Co's N.V.
DEN HAAG

Nederlands Fabrikaat
'n KLASSE BETER!
verkrijgbaar in de
groothandel.

Wij vestigen Uw aandacht op

HET adres in het Oosten en Noorden van ons land
voor het wikkelen van alle electromotoren
en het repareren van alle electrische apparaten

Wij hebben een speciale afdeling voor:

het wikkelen en repareren van alle soorten
en modellen spoelen en spoelbussen voor
automaten en dergelijke

Uw adres hiervoor is

Electro Technische Fabriek H. J. JANSEN
KUIPERSDIJK 184-186 - (TEL. 3847) - ENSCHEDE

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

N.V. HOUT-
INDUSTRIE

V.H.
JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-
WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR
15534 - 21090
OOK NA 6 UUR
FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

KOOF LUSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en **BUISLAMPORNAMENTEN**
van geperst hout voor schilderwerk en
edelfineer. Ned. Octrooi 50992.

W. C. HÜLSMANN JR
BROUWERSGRACHT 300
AMSTERDAM - TEL. 31957

KOOLBORSTELS

voor elk doel.

Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek

AMSTERDAM-N.
Spijkerkade 5 Telefoon 60 548

Verlichtingsindustrie „OSIRIS“

Deventer - Molenstraat 74 - Telef. 4179

Uitgebreide collectie:

- Bureaulampen
- Nachttafellampen
- Pianolampen
- Schemerlampen
- Kronen
- Petroleumlampen
- Ganglantaarns
- Zijden- en perka-
mentkappen

MOTOREN
VENTILATOREN

DYNAMO'S - OMVORMERS

EMI - UTRECHT

MUNTKADE 25

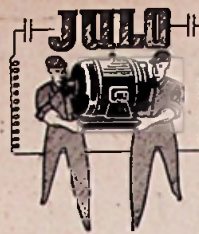

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cosy- en freq. meters.
Draaiveld richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur - Reparatie
alleen de betere soorten.

Reparatie - Wikkelen - Revulsie -
Ombouw, alleen kwaliteitwerk.

Voor Twente en Gelderse Achter-
hoek reeds lang een bekend en
vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „J U L O“

Waldeckstraat 22, Enschede, Tel. 4075

Wij leveren uit voorraad:

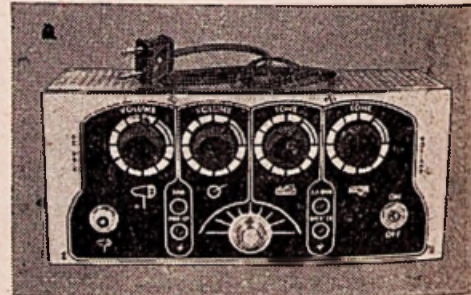
- Installatie-materiaal,
- Apparaten,
- Glaswerk,
- Scholtés fornuizen 220 Volt, 5,5 kw.,
- Scholtés 2-plaats comforen 220 Volt 3 kw.,
- Naaimachinemotoren met frictiekoppeling,
- Verlichting.

N.V. v/h CLAESSEN & Co.

Almelo — Amsterdam — Doetinchem
Groningen — Rotterdam

- Slangen, 30, 35 mm. Sokken, 30, 35 mm.
- Waalers, diverse maten. Waalbusjes, 6, 7 en 8 mm.
- Zuigmonden, 28, 30, 32 en 35 mm (groot en klein).
- Monturen, 30, 35 mm. Houten borstels (rond gat).
- Stofzakken, 13, 15 cm. Lux 25, Protos Super, standaard, Jr., Rapid
- Stofzakringen, sleemodell, Excelalor. Protos ketel.
- Spleetzuigers, 30 en 32 mm.
- Koolborsteldoppen, Efa, Excelsior, Electrolux.
- Koolborstels, diverse maten. Handvatten, 17, 17½ cm.
- Handvathulsjes, Eres, Efa. Stekkerblokken. Stekkerhulsjes.
- Kogellagers, R-6 t/m R 10, 6202, 6204, 6205.
- E-6 t/m E-10 (los).
- Stofzakknippen voor Efa, Ruton, H.E.
- Vampyr palhuis met veer, wielen.
- Klemborstels voor Vampyr, Protos, 22 cm.
- Buitenzakken voor Vampyr, Ritsema; Hamilton, Hoover enz.
- Motorringen voor Efa, A.G. 220.
- Bakelieten schroefkoppelingen voor Efa, Leko.
- Stofzuiger-groothandel J. BLEYÉ
- Bremhorstlaan 8, Wassenaar Tel. 9866

DE
DR
IE
•
DE

Prima versterker voor huiskamer en kleine zaal. Vermogen: 4 Watt. met
zeer modern, microfoonaansluiting, 2 toonregelaars, prijs slechts f 145,-

Verhuren en installeren van:

- Electrische installaties voor feestterreinen,
tentoonstellingen en openluchtspelen.
- Toneelverlichting.

Uit voorraad leverbaar:

Org. spotlights. Merk Strand Electric.

C. SELLMAYER

AMSTERDAM AMSTELDIJK 44

Postadres Stallinlaan 34. Tel. (K. 2900) 98181. Na 6 uur 29640

Wij leveren

uit voorraad:

- „AURORA“ GLOEILAMPEN (Edison, bajonet)
- „WERVA“ KOOLBORSTELS
- in 80 afmetingen en zeer praktische assortimentsdoos
- ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers. in 14 typen
- SERIE-LAMPJES, 4, 6, 8, 12 en 14 volt.
- Holder, rood, wit, blauw, oranje.
- BATTERIJ- EN RIJWIELLAMPJES
- STEKKERBLOKKS voor stofzuigers en strijkboeken
- enz., enz.
- VRAAGT ONZE PRIJSCOURANT

Waagmeester's
groothandel in electrotechnische-
en verlichtingsartikelen

DAMPLEIN 8 - TELEFOON 2294 (K 2980) - ZAANDAM